

II. PHẨM CHẤT, NĂNG LỰC CẦN ĐẠT Ở HỌC SINH TIỂU HỌC

1. Phẩm chất

Các phẩm chất chủ yếu mà Chương trình giáo dục phổ thông Tổng thể (gọi tắt là Chương trình Tổng thể (CTTT)) hướng đến xây dựng cho HS phổ thông là yêu nước, nhân ái, chăm chỉ, trung thực và trách nhiệm. Tuy nhiên, đối với HS tiểu học, các biểu hiện về yêu cầu cần đạt (YCCĐ) ở mỗi phẩm chất thể hiện ở mức độ ban đầu; bắt đầu với những mối quan hệ gần gũi từ gia đình, đến nhà trường và cộng đồng. Trách nhiệm của mỗi GV âm nhạc tiểu học là nghiên cứu, suy ngẫm và vận dụng linh hoạt CTTT; nhận biết được các mức độ của YCCĐ mà từng bài học có thể hướng đến xây dựng và phát triển trong mỗi HS.

Các mức độ YCCĐ ở từng phẩm chất cụ thể được CTTT chi tiết từng cấp học phổ thông; vậy, ngoài các gợi ý trong sách giáo viên (SGV) này, GV cần nối kết các mô tả cụ thể ở *Mục IX phần 2. Yêu cầu cần đạt về phẩm chất chủ yếu của học sinh ở CTTT* để tập trung cho quá trình sư phạm của mình một cách phù hợp với đặc điểm nhận thức lứa tuổi của HS. Chú ý không đưa ra các yêu cầu quá cao, sử dụng các thuật ngữ quá chuyên nghiệp trong quá trình dạy học đối với HS tiểu học khi đề cập đến các giá trị và phẩm chất sống. Đối với HS tiểu học, quá trình giáo dục trẻ đến với các phẩm chất phải qua con đường trải nghiệm thực tiễn một cách từ từ để hình thành các ứng xử rồi đến các thói quen; dần dần các thói quen đó trở thành nhận thức và phong cách sống.

Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc

- Bước đầu biết mô phỏng, tái hiện một số âm thanh quen thuộc trong cuộc sống; biết lặp lại có thay đổi mẫu tiết tấu và giai điệu đơn giản theo hướng dẫn của giáo viên.
- Biết làm dụng cụ học tập đơn giản theo hướng dẫn của giáo viên; biết tưởng tượng khi nghe nhạc không lời.
- Biết chia sẻ hiểu biết về âm nhạc với người khác; biết biểu diễn các tiết mục âm nhạc với hình thức phù hợp.

2. Năng lực chung

Ngoài việc tập trung phát triển các năng lực đặc thù, các phẩm chất, các chương trình môn học bao gồm cả môn Âm nhạc còn chú trọng đến việc xây dựng và bồi dưỡng các năng lực chung nhằm trang bị cho thế hệ công dân Việt Nam mới bản lĩnh, đầy đủ năng lực để xây dựng, phát triển đất nước trong xu thế toàn cầu hoá. Vì vậy, khi thiết kế các bài học ở mỗi chủ đề, từ SGK Âm nhạc 2, GV cần chú trọng đến giáo dục các năng lực chung (CTTT Mục IX, phần 3, 4), bao gồm:

- Năng lực tự chủ và tự học;
- Năng lực giao tiếp và hợp tác;
- Năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo;
- Năng lực ngôn ngữ;
- Năng lực tính toán;
- Năng lực khoa học;
- Năng lực thẩm mỹ;
- Năng lực công nghệ;
- Năng lực tin học;
- Năng lực thể chất.

Môn Âm nhạc không chỉ giúp phát triển năng lực đặc thù (năng lực âm nhạc) mà còn giúp phát triển năng lực chung cho HS thông qua các bài hát, các hoạt động âm nhạc, trò chơi, vận động và cảm thụ nhạc,... Với mục đích trên, sách được biên soạn nhằm gợi ý, hỗ trợ GV trong việc tổ chức các hoạt động dạy học.

3. Năng lực đặc thù

Năng lực đặc thù mà Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc 2018 hướng đến hình thành và phát triển cho HS bao gồm: **thể hiện âm nhạc, cảm thụ và hiểu biết âm nhạc, ứng dụng và sáng tạo âm nhạc**. Biểu hiện các năng lực này đối với HS tiểu học được mô tả trong chương trình như sau:

Thể hiện âm nhạc	<ul style="list-style-type: none">– Bước đầu biết hát một mình và hát cùng người khác, thể hiện đúng giai điệu và lời ca, diễn tả được sắc thái và tình cảm của bài hát.– Đọc nhạc đúng tên nốt, đọc đúng cao độ và trường độ.– Biết chơi nhạc cụ một mình và cùng người khác, thể hiện đúng tiết tấu và giai điệu.
Cảm thụ và hiểu biết âm nhạc	<ul style="list-style-type: none">– Bước đầu cảm nhận được vẻ đẹp của tác phẩm âm nhạc, phân biệt được sự khác nhau trong từng thuộc tính của âm nhạc.– Biết vận động cơ thể phù hợp với nhịp điệu.– Nhận biết được câu, đoạn trong bài hát có hình thức rõ ràng, nhận biết được sự giống nhau hoặc khác nhau của các nét nhạc.– Bước đầu biết đánh giá kĩ năng thể hiện âm nhạc của bản thân và người khác.